

08-37-40-200

בס"ד, בית מדרש המאי"ר לארץ | גליון 283

פרשת ויקרא | החסד במאור פנים יסוד בנין היהדות

מסי לרות אל הנפש

שביבי אור מתורתו האדירה והנדירה
של הצדיק רבינו יורם מיכאל אברג'ל זיע"א
ערוך על פי שיעוריו של בנו ממושיך דרכו ואורו
הרה"ג רבינו ישראל אברג'ל שליט"א

מסילות אל הנפש

תוכן העניינים

- 1 מעשה בארוחת בוקר
- 7 בשעה טובה מתחילים חומש ויקרא
- 8 ארבעה סוגי מנחה
- 9 ארבעה יסודות וארבע מרות
- 11 סכנת איבוד האיזון
- 13 ארבעה סוגי השחתה
- 14 מה עושים היום?
- 14 כחה של צדקה
- 15 המלאכים מגיעים לאברהם
- 17 כל ימיו מנחת מחבת
- 19 כמה פרטים בהכנסת אורחים
- 20 היזהרו מתקלות!
- 23 דבר ראשון - בית!
- 25 העולה מן האמור להלכה ולמעשה

מוקדש לעילוי נשמת אמנו היקרה
אורייל בת זחורה ז"ל
נלב"ע י"ט סיוון התש"ע
ולהבריל לברכה והצלחת
יואל ושריילי מנחם הי"ו

מוקדש לעילוי נשמת
בן ציון בן לאה ז"ל
נלב"ע כ"ז אייר התשפ"ב
ולהבריל להצלחה בגשמיזות ורוחניות
ל דוד דודר הי"ו
ולכל משפ' מורחי הי"ו

הזמינו לבית או לעסק
קופת צדקה מהודרת

הצטרפו לשיעור היומי
עם משלוח עד הבית!

בית המדרש המאי"ר לארץ

התנסות והפצת ספרי מורינו ודיני הרב יורם מיכאל אברג'ל זצ"ל

8771301 ת.ד. 345 נתיבות 08-37-40-200

office@h-l.org.il

www.hameir-laarets.org.il

08-649-9859 קו 'המאיר לארץ'

08-37-40-200

077-223-1130

המאיר לארץ

054-26-380-26 לקבלת 'רגע של אור'

ע"ר 580654762 | למועד אישור מס הכנסה לעניין תרומות לפי סעיף 46 לפקודה

- כל הזכויות שמורות -

פרשת ויקרא

מעשה בארוחת בוקר...

בשמחה. אינני גר רחוק, הנה כאן ממולי,
אמר והצביע על הבנין הגבוה שמנגד.

אם יואיל הרב' - המשיך האיש ואמר -
'נעלה לביתי, ותוכלו להתכבד
בכוס קפה בשמחה רבה!'

הרב טויסיג נענה בשמחה להצעה,
ובעודם פוסעים הביתה, כבר
החל היהודי המארח לדבר על לבו. 'זה
לאו דוקא כוס קפה', אמר בחיך נעים,
'רעייתי יותר מתשמח להציע לאורח
ארוחת בוקר מלאה', הוסיף.

אי הנעימות והמבוכה נמסו לנוכח ההזמנה
החמה, והרב טויסיג עלה לביתו, אכל
ארוחת בוקר וגם בירך ברכת המזון. רגע
לפני שיצא, פנה לבעל הבית ולרעייתו
והודה להם כהלכה על ההזמנה המחוייכת
ומסבירת הפנים, על האירוח הנעים והחם
ועל הארוחה הטובה והנעימה.

ואז, בעודו פוסע לכיוון הדלת, אמר לו
המארח: 'שמעתי אתכם אומרים

סיפר הגאון הרב אשר קובלסקי
שליט"א, וז"ל:¹

היה זה בבית כנסת מקומי בעיר קטנה,
בשעת בוקר חורפית של אמצע
כסליו תשס"ח (שנת 2007 למנינם).

טללי השחר עוד היו רכים ומלטפים,
ציפורים צפצפניות אך בקושי
התחילו במלאכתן, וגם המניינים בבית
הכנסת הקטן היו עדיין שקטים משהו.
יהודי מתושבי המקום שסיים זה עתה
להתפלל וקיפל את טליתו לפני
היציאה, נתקל מבטו ביהודי אחר,
שנראה כמחפש אחר משהו...

נראה כי הרב מחפש משהו, אמר
היהודי המקומי לאורח, הוא
הגאון הרב אהרן טויסיג שליט"א. 'ניכר
כי הרב איננו מקומי, ויתכן כי הוא מחפש
אחר כוס קפה להשיב נפש. האמת, שכאן
בבית הכנסת אין פינת קפה, אך תוכלו
לעלות לביתי ולהתכבד בכוס קפה

מעין החכמה

1. פניני פרשת השבוע (חלק א - עמוד תרה).

היה זה לפני למעלה ממאה שנה, בביתו של ה'יששכר משה' מאלכסנדר. אל חדרו של הרבי נכנסה אשה בוכיה, נושאת עמה בעגלה את בתה החולה. בפתקה שהגישה לרבי כתבה האשה את שם בתה החולה אנושות, שהרופאים כבר נואשו מחייה. 'רבי קדוש!' התפרצה האשה בזעקות שבר, 'הצל נא את חיי בתי, אינני יכולה לראותה כך!'

הרבי הביט בפתקה ולבו הרחום, האוהב כל יהודי, נקרע לנוכח הצרה האיזומה. הוא נשא את עיניו הקדושות לעבר האופק והשתהה זמן ממושך. אחר כך נאנח, עיניו התכסו בשרעפים והוא שב ונאנח. 'איני יודע מה לומר', אמר לבסוף, 'המתיני נא ונראה כיצד אוכל לעזור לך'.

האשה יצאה מהחדר, כאובה ובוכיה. היא התיישבה על ספסל בעזרת נשים והמתינה כמצות הרבי, עד שיקראנה שנית. בינתיים הורה הרבי לגבאיו להיערך לנסיעה, כי עליו לצאת לדרך אל יהודי אחד.

בתוך זמן קצר יצאו הרבי ומלווי דרכם והגיעו לביתו של יהודי טוב וחס, שהכיר את הרבי והיה מופתע מאוד מהביקור הלא צפוי.

שלום עליכם', אמר האיש עם פתיחת הדלת, כשעיניו המתעגלות בתדהמה מסגירות את ההפתעה שהוא

את ברכת האורח בכוונה כה גדולה וברגש כה רב, ואני מקנה שכוונתם גם על הצרה הנוראה שהתרגשה עלינו... אפשר לעכב את הרב לדקה?'

'בודאי', אמר הרב טויסיג בפנים מאירות. 'אם יש משהו שאוכל לסייע לכם, מארחי היקרים - אשמח!' אמר והתיישב חזרה.

בני הזוג התיישבו אף הם, והאם החלה לספר בדמעות: 'יש לנו בן, אברך צעיר ואב לשני ילדים קטנים, ממש בתחילת חייו ופריחתו... ולפני זמן קצר חרב עלינו עולמנו, כששמענו כי הנוראה שבמחלות מקננת בגופו'...

האם השתקתה בבכי והאב החליף אותה והמשיך לספר, 'הרופאים חוזים שחורות, קוצבים לו תקופת חיים של בין שבועות לחדשים. לבנו מתפלץ מדאגה, מתח, פחד וצער'...

הרב טויסיג הביט לרגע בבני הזוג הבוכיים ונאנח אתם בהשתתפות. 'אוי! כמה כואב לשמוע'... נאנח שנית, 'כמה קשה למצוא חיזוק ועידוד במצבים שכאלה'...

שתיקה מילאה את חלל החדר...

לאחר מספר דקות פתח הרב טויסיג וסיפר:

מסילות אל הנפש

פרשת ויקרא - מעשה בארוחת בוקר

'בעזרת השם עוד תבריאי ותאריכי ימים טובים ובנעימים', איחל הרבי בדביקות, 'התחזקו יחדיו כי ישועתכן קרובה והבשורה על נסיגת המחלה (של הבת) תבוא בתוך כמה ימים!' הבטיח.

האשה יצאה בצעדים קלילים ומאושרים. תוהה על ההתפתחות המעניינת. בתחילה הרבי לא רצה לברך, והדבר היה ניכר. הוא נשא עיניו למרחקים, התעכב זמן ממושך, אך לא בירך. ואילו עתה - הרבי בירך בהתלהבות והבטיח ברורות... זה אולי מוזר, אך עבורה זה לא משנה, הן הובטחה ישועתה. מעתה הוקל לאם ולבתה החולה, ובדרך הביתה כבר היו צעדיהן קלים בהרבה...

אך הגבאים שהיו שותפים למהלך לא הצליחו לכבוש את סקרנותם והם שאלו את הרב: 'רבי! מה הלך פה?'

והרבי פתח והסביר:

'ראו נא, כשנכנסה האשה לַפְּנֵי, התעמקתי בשם שבפיתקא וניסיתי לסייע, אך גיליתי ששערי שמים נעולים בַּפְּנֵי. הגזירה נגזרה, הבת חלתה והיתה אמורה להיפטר מהעולם ולא ניתן היה לעשות דבר. ניסיתי לעשות כל שביכולתי, אך גיליתי שהגזירה חתומה וסגורה, ולכן שלחתי את האשה מבלי להבטיח דבר, כי באמת לא ראיתי מוצא...

נתון בה. 'הרבי הגיע עד אלי? לכבוד גדול עבורי. האם הרבי זקוק למשהו?'

'כן', השיב הרבי קצרות, 'חפץ אני להתארח אצלך, נסעתי לדרכי, ועתה עלי לסעוד את ארוחת הצהרים. האם תואיל להכניסני לביתך כאורח?'

פניו של היהודי עטו חֲנֻוֹן של התרגשות ולבו פעם בעוז, והוא אמר בקול רועד: 'אשרי ואשרי חלקי שזכיתי להגיע לרגע הזה!'

חיש מהרה ערך את השולחן והביא מכל אשר השיגה ידו...

הרבי סיים לאכול, בירך ברכת המזון, הודה למארחו בחום ויצא לשוב לכיוון ביתו. המארח לָּוָה את הרבי כברת דרך, כשבתוך תוכו הוא תמה מה הביא את הרבי להתארח אצלו בשעה שביתו של הרבי אינו מרוחק מכאן. מה עוד שמעודו לא שמע על הנהגה כזו בבית הרבי להתארח באופן מפתיע. בדרך כלל, במסעות הרבי, מודיעים למארחים מראש...

אך הוא הותיר את תמיהותיו בלבו, ולבו גאה באושר על הזכות שנפלה בחלקו לארח את הרבי, תהא הסיבה אשר תהא...

הרבי החיש את צעדיו ומיהר לכיוון ביתו. מיד כשהגיע, ביקש לקרוא לאשה הבוכיה ולבתה לחדרו, ובירך את הבת ברפואה שלימה וישועה קרובה.

המצוה שננסך בי בעת הכנסת האורחים, כדי להעטיר עליה לרפואתה ולפעול עבורה ישועה ברורה ומובטחת!²

הרב טויסיג סיים את סיפורו, ופנה למארחיו: 'אני כשלעצמי קטונתי מלברך, אך אם זכיתם לקיים בי מצות הכנסת אורחים, לא אני הוא המברך אלא המצוה המפעמת בי, הכנסת האורחים שהטמעתם בחלבי ודמי, בה יש את הכח לברך ולפעול ישועה. ומכח המצוה הזו אני מברך שבנכם יזכה להאריך ימים ושנים בשלימות כל רמ"ח אבריו וסס"ה גידיו, ובתפקוד כל כחותיו וחושיו...'.

בני הזוג התרגשו לשמע הברכה והם הבטיחו להתקשר ולעדכן, וכך אכן עשו...

ואז החלטתי שיש עוד נשק שלא השתמשתי בו למענה. בחרתי לצאת ולהתארח אצל יהודי כל שהוא, שידעתי כי יארחני בשמחה ובכבוד מלכים. רציתי לזכות יהודי במצות הכנסת אורחים, כי כשיהודי מקיים בי מצות הכנסת אורחים - אני הופך לכלי המצוה שלו, לחלק מרכזי בקיום המצוה, וממילא הדבר מעניק לי כחות ויכולות שלא היו לי קודם לכן...

'ואכן', אמר הרבי בחיוך מתרחב, 'מששבת הביתה לאחר האירוח, כשאני חלק ממצוה וכלי קודש של ממש בזכות הכנסת האורחים שנהגו בי, היו לי כחות אחרים, נעלים ועוצמתיים יותר... הפעלתי אותם כדי לפעול ישועה עבורה. השתמשתי בכח

מעין החכמה

ולמרבה הפלא הקב"ה תבע אותה על כך: - 'וַיֹּאמֶר ה' אֶל-אַבְרָהָם לְמָה זֶה צָחָקָה שָׂרָה לֵאמֹר הֲאֵף אֶמְנָם אֵלֶּד וְאֲנִי צְקַנְתִּי' (בראשית יח, ג).

וצריך להבין, וכי מדוע היתה שרה צריכה להאמין להם, וכי צריך להאמין לכל 'יצורי'?

ומצאנו להגה"ק רבי בן ציון הלברשטאם, היקדושת ציון' מבאבוב זיע"א, שביאר כך (בית צדיקים יעמוד, חלק ג - עמוד קד), וז"ל:

ויש לומר דכל אורח נעשה חפץ של מצוה, ואפילו ערבי. ולכן היתה טענה על שרה שצחקה על דברי האורח, דהלא יש בהם כח וקדושה מותך שחל עליהם שם חפצי מצוה, ועל כן היה לה להאמין שיש בדבריהם ממש.

2. שלשה ערביים הגיעו להתארח אצל אברהם אבינו. אברהם אבינו מקבל את פניהם ואומר להם בסבר פנים יפות: 'ברוכים הבאים בצל קורת. בבקשה יש שם מים, גשו לשם ורחצו את רגליכם מהאבק שנדבק ברגליכם כאשר ביקרתם בבית העבודה זרה...'.

הערביים הללו ניגשו, רחצו רגליהם, ולאחר מכן התיישבו לאכול חלב ובשר...

הם גמרו לאכול ושאלו את אברהם: איפה האשה שלך? טוב, לא חשוב, תגיד לה שאנחנו מבטיחים לה שעוד שנה יש לה בן...

והנה התגובה הכי פשוטה שהיתה צריכה להיות לשרה, היא המחשבה: 'עובדים עבודה זרה. מבלעים את האוכל. ועוד חושבים שיש להם כח להבטיח הבטחות...'.

היתה זו התפתחות נדירה 'נס רפואי' של ממש.

בהתרגשות אין קץ התקשרו אל הרב טויסיג ועדכנו אותו בבשורות הטובות.

מאז ועד היום ברכת הכנסת האורחים ממשיכה להוכיח את עצמה, ולא מזמן נולדה לאותו אב צעיר בת חמישית...³

כמה שבועות חלפו, ולפתע - זמירות חדשות בפי הרופאים. הם החלו לרמוז על עתיד אופטימי, התחילו לדבר על נסיגת המחלה. עם כל שבוע שחלף - הלכו הסימנים החיוביים והתרבו, המחלה נסוגה לאחור, הגוף התחדש בתאים בריאים ומחודשים ומצבו של הבן הלך והשתפר...

מעין החכמה

ועוד סיפר, שפעם בשעת אכילת דגים בליל שבת קודש, התעמק סבו במחשבתו - וראו עין בעין כיצד הוא מצטער על הנשמה המגולגלת בדג, וחותר למצוא בעדה תיקון!

ולא בענייני מאכלים והעלאתם בלבד, אלא בכל הליכותיו, נהג רבי יחזקאל שרגא על פי אורחות הקבלה.

ופעם אחת אמר בשם אביו הגה"ק רבי חיים מצאנז, בעל 'הדברי חיים', שמי שמריח טבק ואינו יודע את הכוונות ואינו מייחד את היחודים - חבל על החוטם שהוא מלכלך! ומי שמעשן ואינו מכיין הכוונות ואינו מייחד היחודים - חבל על הפה שהוא מטנף!... (רבינו הקדוש משינאווא, חלק א - עמוד רצו).

ובאמת, עבודתו של רבי יחזקאל שרגא בשעת עישונו היתה רמה ונישאה...

ובענין זה מצאנו בספר אוצר הסיפורים (חלק א - עמוד ג, לגאון רבי צבי מושקוביץ זיע"א):

פעם נסע רבי יחזקאל שרגא בעגלה, ונשבה רוח סערה. ביקש רבי יחזקאל שרגא שידליקו עבורו את המקטרת. שמשו הצית גפרורים רבים

3. ונוסיף פנינה נוספת:

הגה"ק רבי יחזקאל שרגא משינאווא זיע"א, בעל 'דברי יחזקאל', היה אחד מגדולי דורו וקדושו.

גאון גדול בתורה ובמעשי חסד, ובנוסף לכך ממארי דרזין היה, וכל הלכותיו היו מבוססות על תורת הקבלה והסוד.

נכדו סיפר, שבימיו של סבו רבי יחזקאל שרגא, החלו למכור 'מי סודה' שהפך ללהיט. אולם סבו לא שתה אותו. פעם אחת שאלתי אותו:

סבא! למה אתה לא שותה, והרי זה כשר ללא שום פקפוק, והרופאים אף קבעו שהוא טוב לבריאות?

והוא השיב לי: מה אעשה, ואין ביכולתי לשתות! דע לך, נכדי היקר, הרבה שימשתי את רבותי, והם מסרו לי יחודים לכיין בכל מאכל ומשקה. אך מכיון שמי סודה לא היה בימיהם, הם לא מסרו לי יחוד לכיין בו - ולכן לא אוכל לשתות ממנו!

נטל רבי יחזקאל שרגא את המקטרת הדולקת, ואמר: אל נא תחשבו שיש כאן מופת, רק אם רוצים לפעול דבר מה - יכולים לפעול אותו על ידי שמספרים מעשה כיוצא בו מאיזה צדיק. כי על ידי סיפורים שמספרים מצדיקים יכולים לפעול ישועות.

וסיים ואמר: וכך ראיתי אצל רבותי, שכאשר היו רוצים לפעול ישועה, היו מספרים מעשיות מזה הענין כדי להמשיך הישועה על ידי זה לאותו הענין הצריך לו כעת...

ובאמת ישנו מקור לכך מהפסוק: "וְאֵת־הַחוֹשֵׁעַ צִוִּיתִי בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר עֵינֶיךָ הֲרֹאֵת אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהֶיךָ לְשָׁנֵי הַמַּלְכִּים הָאֵלֶּה בְּן יַעֲשָׂה ה' לְכָל־הַמַּמְלָכוֹת אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר שָׁמָּה" (דברים ג, כא).

ופירש הגה"ק רבי דוד משה מקרעטשניף זיע"א, וז"ל:

את יהושוע צויתי, כשצריך להמשיך ישועה לישראל 'בְּעֵת הַהוּא' - בדורות הבאים אחרינו, העצה היא 'לֵאמֹר' - לספר את אשר 'עֵינֶיךָ הֲרֹאֵת אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהֶיךָ לְשָׁנֵי הַמַּלְכִּים הָאֵלֶּה', כיצד פדה ה' את ישראל מצרות העבר, וכאשר יספרו את זה יזכו שִׁבְן יַעֲשָׂה ה' לְכָל־הַמַּמְלָכוֹת אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר שָׁמָּה, שאף בעתיד יעוררו את אותו ענין... (בית קרעטשניף - עמוד ח).

וכתב הגה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א (ליקוטי מוהר"ן - קמא, תורה רלז), שהרוצה לפעול על ידי סיפורי צדיקים, חייב שתהיה לו 'אמונת חכמים', שידע ויאמין שאותם צדיקים שהוא מספר עליהם זכו מכח עבודתם להיות מרכבה לשכינה, והקדושה האלקית חפפה עליהם כל הזמן, ומכח זה פעלו את כל המופתים והישועות...

והרוח כיבתה אותם בזה אחר זה עד שנתייאש והניח מידיו את הגפרורים והמקטרת...

ורבי יחזקאל שרגא פתח ואמר: אספר לכם על שבת אחת שבה זכיתי להיות אצל הגה"ק רבי מנחם מנדל מרימינוב.

כידוע, דרכו של רבי מנחם מנדל היתה לקבל שבת מבעוד יום. אותה שבת שהייתי שם, היתה שבת חורפית מאוד והרוח נשבה בעוז, ומעוצמת הרוח נשבר החלון שהיה ממוקם מול שולחן השבת...

שמשו של רבי מנחם מנדל ניגש אליו, ואמר: רבי! יש עוד הרבה זמן עד כניסת שבת, ויש לנו במחסן עוד זכוכית כזו, אולי אני אלך להזמין את הזגג שירכיב אותה?

ורבי מנחם מנדל השיב: לא, אל תקרא לו, כבר קיבלתי עלי את השבת.

והשמש התחנן: רבי! אבל הזגג עוד לא קיבל. ואם נשאר את החלון שבור, והרוחות ימשיכו לנשוב, כל הנרות שהדלקנו יכבו - ואנו נשב בחושך!

רבי מנחם מנדל ניגש לחלון הפתוח ואמר: אני מבקש לא לכבות את הנרות! אך יצאו המילים מפיו פסקה הרוח מלהיכנס לבית, למרות שנשבה בחוזקה מסביב.

ממשיך רבי יחזקאל שרגא את סיפורו, ואמר: אני הייתי שם באותה שבת, ואני מעיד שלא רק שהנרות לא כבו, אלא המשיכו והאירו שעות ארוכות...

ואז, בסיומו את סיפורו, פנה אל השמש ואמר: נסה נא עתה להדליק את המקטרת.

השמש הדליק גפרור - והוא לא כבה!

מסילות אל הנפש

פרשת ויקרא - בשעה טובה מתחילים חומש ויקרא

אורחים, מה יכול לפעול מי שמקיים בפועל את המצוה ומכניס אורחים?...

וכרגיל, לפני שנשיב, נקדים...

ועתה, ברשותכם, נשאל שאלה:

אם הישמח משה' מאלכסנדר זיע"א הצליח לפעול ישועה בכך ששימש כ'כלי' למצות הכנסת

בשעה טובה מתחילים חומש ויקרא

לה שותפים כל ישראל - ומשם היא משלחת את ענפיה ובונה את גדרי הקדושה בעם ישראל כולו, כאמור: "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְלַכֶּת כְּהֲנָנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ" (שמות יט, ו).

ונרחיב יותר:

כידוע, הקרבנות מתחלקים לשנים:

האחד: קרבנות ציבור, והם: תמידי יום יום, ומוספי שבת, יום טוב וראש חודש.

והשני: קרבנות יחיד.

והנה בחומש ויקרא מבוארים רק קרבנות יחיד,⁵ ולא קרבנות ציבור של תמידין ומוספין.

ובחומש במדבר מבוארים קרבנות הציבור.

וקרבנות היחיד המבוארות בספר ויקרא הם ההוראה השרשית ביותר בעבודת ה' - ההוראה להביא קרבן - "אֲדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרְבָּן לַה' (ויקרא א, ב).

השבוע אנחנו מתחילים את החומש השלישי - חומש ויקרא. וכתב הגאון המקובל הרב יצחק גינזבורג שליט"א, וזתו"ד:⁴

חומש ויקרא קובע ברכה לעצמו כחטיבה העומדת בפני עצמה בתוך חמשת חומשי תורה. הוא עוסק ברובו בענין אחד, בעבודת הקרבנות ובקדושת הכהונה, ועל כן ניתן לו גם הכינוי 'תורת כהנים'.

והגם שהוא כולל בתוכו עוד מגוון נושאים: דיני מאכלות אסורות, טומאת המצורע וטהרתו, איסורי העריות, ומצות השמיטה - מצוות השייכות והנוגעות לכל יהודי - בכל זאת בכלליות הוא נקרא 'תורת כהנים'.

והטעם לכך, כי עניינו של חומש ויקרא הוא 'בנין נקודת הקודש הפנימית של עם ישראל', והנקודה הזו מרכזת דוקא בעבודת הכהנים שבבית המקדש - עבודה

מעין החכמה

4. **לחיות** עם הזמן (ויקרא - עמוד טז).

5. **כך** כתב הגה"ק רבי יצחק אייזיק הלוי זיע"א (דורות הראשונים, כרך שני - עמוד 255).

ונחזור חזרה לעבודת הקרבנות שבבית המקדש:

הקרבן הוא עבודת ה' השלימה והממשית ביותר. בזמן שזכינו להקריב קרבנות היתה העבודה הזו מלכדת סביבה את כלל ישראל על כל בחינותיו, השונות ואף סותרות זו את זו.

עצם האחדות הזו, שהיא נושאת הפכים, מרמזת על השלימות שבעבודת הקרבנות. כל הכחות כולם נדרשו על מנת להתקרב לה', לזכות לעלות עד אליו ולהמשיך ממנו שפע טוב ואור פנים למטה - בהשראת שכינתו במקדשו, בלבבות כל ישראל עמו ובכל העולם כולו...

והנה, בשיחתנו זאת, אנו רוצים להתמקד דוקא בקרבנות הבאים מהצומח, והם הנקראים 'עולת מנחה'...

'קרבן' משמעו, כפירוש הגה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי זיע"א, 'אדם פי יקריב - מְכֹס', לא נאמר אדם מכם כי יקריב, אלא 'אדם פי יקריב': כשיבוא להתקרב לה' - יהיה קרבנו 'מְכֹס'. אתכם עצמכם יש להקריב, בכס נמצא מקור כל ריח ניחוח ונחת רוח שבהם חפץ ה' יתברך, כענין הקרבן שהוא 'נחת רוח לְפָנַי שאמרת ונעשה רצוני'.

עלינו לדעת: אי אפשר לנתק כלל בין ענין הקרבן הגשמי לבין התביעה להקריב את הנפש לפניו יתברך. גם הקרבן הגשמי היה ספוג וחדור פנימיות ורוחניות,⁶ וכך היה גם בכל ענייני המקדש, כפי שדרשו חז"ל על הפסוק: "וַיַּעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם" (שמות כה, ח), 'בתוכו' לא נאמר אלא 'בְּתוֹכְכֶם' - בתוך כל אחד ואחד מישראל.

ארבעה סוגי מנחה

שישנם כמה סוגים של בעלי חיים שאפשר להביא מהם עולה. והם: בקר, צאן ועוף.

הפרק השני עוסק בעולת נדבה הבאה מן הצומח, וכאן כבר אין

פרשת השבוע - פרשת ויקרא כוללת בתוכה חמשה פרקים.

הפרק הראשון עוסק בעולת נדבה הבאה מן החי. ומבואר בפרק הזה,

מעין החכמה

"לָמָּה לִּי רֵב זְבָחֵיכֶם יֹאמַר ה', שְׁבַעֲתֵי עֲלוֹת אֵילִים וְחֶלֶב מְרִיאִים וְדָם פְּרִים וּכְבָשִׂים וְעֵתוּדִים לֹא תִפְצְתִּי. כִּי תִבְאוּ לְרֵאוֹת פָּנָי מִי בִקֵּשׁ זֹאת מִיָּדְכֶם רִמְסֵ חֲצָרָי" (ישעיה א, יא-ב)...

6. אחד מן החסרונות העיקריים עליהם מוכיחים הנביאים את ישראל טרם החורבן, היה על כך שהקריבו את קרבנם מן השפה ולחוץ בלבד. על קרבן כזה נאמר:

פרשת ויקרא - ארבעה יסודות וארבע מרות

כשהקמח נבלל בשמן לפני האפיה, או כרקיקים הנמשחים בשמן לאחר האפיה.

והנה, למרות שמבואר בפסוקים הללו שישנה אפשרות להביא עולת נדבה מן החיטה, ושישנה אפשרות בחירה כיצד להביא אותה. לא מבואר בשביל מה צריך להביא אותה? ובסגנון אחר:

אדם הרוצה להביא עולת מנחה, איך הוא ידע איזה סוג מהארבעה סוגים הוא צריך להביא? לפי מה מחליטים איזה סוג מנחה להביא?

ומצאנו להגה"ק רבי נפתלי צבי יהודה ברלין, הנצי"ב זיע"א שהשיב על כך. אך קודם שנביא את דבריו נקדים...

אפשרות בחירה, וזה צריך להגיע רק מן החיטה - וזה נקרא 'עולת מנחה'.

אמנם באופן הגשת המנחה ישנה אפשרות בחירה, והיא מתחלקת לארבעה חלקים:⁷

מנחת סולת - המנחה עשויה סולת חיטים ונותנים עליה שמן ולבונה.

מנחת מחבת - סולת בלולה בשמן, מטוגנת במחבת.

מנחת מרחשת - סולת בלולה בשמן מטוגנת בסיר, בשמן עמוק.

והמנחה הרביעית היא, מנחת מאפה תנור, והיא מחולקת לשני סוגים, או חלות או רקיקין - המנחה עשויה כחלות

ארבעה יסודות וארבע מרות

מארבע אותיות שמו יתברך - שם הוי"ה.

מאות " שבשם - נברא יסוד המים.

מאות ה' ראשונה שבשם - נברא יסוד האש.

כתב רבינו האר"י הקדוש (פרי עץ חיים, שער ר"ח חנוכה ופורים - פרק ג), וזתו"ד:

בתחילת הכל ברא הקב"ה את ארבעה היסודות, שהם: מים, אש, רוח ועפר. והם נבראו

מעין החכמה

ולמרות שיש מקומות שסופרים אותן בתור חמש: סולת, מחבת, מרחשת, חלות ורקיקין, כאן ספר אותן כארבע מכיון שאופן האפיה של הרקיקין והחלות הוא אחד, בתנור, לכן חשיב לה בחדא.

7. וזה לשון הרמב"ם (מעשה הקרבנות פי"ג ה"י): 'כל ארבע מנחות אלו האפיות כשאופין אותן אופן כל עשרון עשר חלות... וכתב ה'לחם משנה', וזתו"ד: 'כל ארבע מנחות אלו האפיות וכו' - היינו מנחת הסולת, ומחבת, ומרחשת, ומאפה תנור.'

והארבעה היסודות האלו התיישבו

בעיקר בארבעה אברים⁹,

ושם התגלו גם ארבע מרות, שהן: מרה

לבנה, מרה אדומה, מרה ירוקה ומרה

שחורה.

וביתר פירוט:

יסוד המים התיישב בעיקר ב'ריאה' -

וממנו מתפשטת המרה הלבנה.

יסוד האש התיישב בעיקר בכבד' -

וממנו מתפשטת המרה האדומה.

יסוד הרוח התיישב בעיקר ב'מרה' -

וממנו מתפשטת המרה הירוקה.

יסוד העפר התיישב בעיקר ב'טחול' -

וממנו מתפשטת המרה השחורה.

וכאשר האדם מאוזן ביסודות

ובמרות אזי הוא בריא

בגופו ובנפשו, אך, אם חלילה, הוא

מפסיד את האיזון הרי בריאותו

מתערערת...

והנה יש הרבה מה להאריך בזה, ואנו

רוצים להתמקד בקציר האומר

בענין המרות...

מאות ו' שבשם - נברא יסוד הרוח.

ומאות ה' אחרונה שבשם - נברא יסוד

העפר.

וכך נאמר: "בראשית ברא אלהים את

השמים ואת הארץ. **והארץ** היתה

תוהו ובוהו **וחושך** על פני תהום **ורוח**

אלהים מרחפת על פני **המים**" (בראשית

א, א-ב).

'והארץ' - היא יסוד העפר. 'וחושך' -

יסוד האש.⁸ 'ורוח' - יסוד

הרוח. 'המים' - יסוד המים.

ואחר שנבראו היסודות, המשיך

הקב"ה בבריאת עולמו...

ביום הששי של הבריאה, לקח הקב"ה

את ארבעה היסודות האלו, ומהם

ברא את גוף האדם.

מיסוד העפר - נוצרו באדם הבשר

וגידן עור ועצמות.

מיסוד המים - נוצר הדם, וכל הנוזלים

שיש בגוף האדם.

מיסוד האש - נוצר החום הטבעי.

ומיסוד הרוח - ניתנה בו הנשימה.

מעין החכמה

היתה אדומה היתה מאדימה לנו

הלילה.

9. כך מבואר בעץ חיים (שער נ - פרק ב).

8. כתב הרמב"ן (בראשית א, א),

וז"ל: והאש נקראת 'חושך'

מפני שהאש היסודית חשוכה, ואילו

סכנת איבוד האיזון...

המרה השלישית, המרה הירוקה, היא המרה המולידה תאוה.

והמרה האחרונה, המרה האדומה היא המרה המולידה כעס.

ולפני שנמשיך במהלך, אנו רוצים לנטות רגע, ולכתוב דבר נוסף:

ישנם הרבה אנשים שלומדים ולא רואים סימן ברכה בלימודם.

הם משתדלים, מתאמצים, ובסופו של דבר הם לא משיגים.

והטעם לכך הוא מפני שהתגברה בהם המרה הירוקה. ונרחיב:

המרה הירוקה, היא 'מרה לחה' ומכיון שכך, כל ידיעה ולימוד הנכנס לתוך הראש טובע ונעלם בתוך הלחות שבמוח! ומכיון שהידיעות טובעות הרי הוא מאבד את מה שלמד...

והנה, המרה הירוקה מתגברת בדרך כלל כאשר האדם עובר לחץ, פחד או בזיונות.

לדוגמא: ילד ישן צהרים, אמא שלו ראתה שהוא ישן חזק, נעלה את הדלת של הבית ויצאה החוצה... לסידורים.

הילד התעורר, והחל לקרוא: אמא, אמא, אמא... ואין קול ואין עונה, היא ברחה מהקן.

כאמור, יש באדם ארבע מרות. ובספרנו חלב הארץ (חלק ב עמוד 293, וחלק ג עמוד 94), כתבנו כך:

באדם ישנן ארבע מרות, והן: אדומה, ירוקה, שחורה ולבנה. וכאשר הן מאוזנות הרי האדם בריא. וכאשר מופר האיזון שביניהן, האדם נחלה.

ואמנם החלאים אינם שוים, אלא כל מרה מייצרת חולי אחר. ואנו נתמקד בקציר האומר בחולי הנפש...

הראשונה היא המרה השחורה, וכידוע שאדם שמתגברת אצלו המרה שחורה, הרי הוא נעשה אדם קריר שאוהב להתבודד ולהתכנס בעצמו, מחוסר הנאה, נוטה לעצבות, רציני ושוקד על לימודו.

וכאשר המרה שחורה מתגברת ביותר, האדם יכול להגיע לשנאת כל המציאות. שנאת הבריות, שנאת הסובבים, ושנאת עצמו...

והשניה היא המרה הלבנה, המרה ההופכית לשחורה. אדם בעל מרה לבנה הוא אדם שמח וחברתי המעורב בין הבריות.

אך כאשר היא יוצאת מן האיזון, האדם נהפך להיות איש ליצן ופורק עול, וקשה לו להתמיד בלימוד.

על מנעול ובריח! אין יוצא ואין בא!

ולעומת זאת, על ידי הענקת חום ואהבה, דברי עידוד ושבח ונתינת אמון, מגבירים את המרה האדומה (שהיא המרה הטובה ביותר לקליטת הלימוד), ואזי ה'שכל' וה'לב' פתוחים לקבל את ה'חכמה' כפתחו של אולם, והכל סלול לפניו. ולכן, כל אדם שרוצה לשרוד ולהתקיים בעולם, עליו ללמוד להעניק כבוד...¹⁰

ועתה אחר ההקדמה הזו, נחזור לדבריו של הנצי"ב...

הבית נעול, הילד מוגן... אך, הילד חָוה מציאות של בדידות! ובלבו נוצר פחד נטישה או חרדה...

האמא הזאת על ידי המעשה הטיפשי הזה הגבירה לו את המרה הירוקה וגרמה לכיווץ כל מערכות החשיבה שלו. יכול להיות שהילד הזה יסבול שלשים שנה מבעיות קשב וריכוז, והכל בגלל אמו האוהבת!

וכן, על ידי אלימות מילולית, וחוסר אמון, השפלות ובזיונות, מגבירים את המרה הירוקה, ונועלים את מוחו

מעין החכמה

חוסר 'הכלים' שבנפש הם יוצרים את התנהגותו! וממילא השינוי המיוחל יכול להגיע רק כאשר נעזור לילד לייצר את הכלים הנכונים בנפשו!

לדוגמא: ילד שנוטה לבדידות חברתית, הדבר נובע מחוסר כלים להשתלב בחברה. והדרך לייצר לו את הכלים הללו היא על ידי שגורמים לו להרגיש שהוא חשוב, מעניין ומביא תועלת.

והשלב הראשון הוא בבית. שבביתו שלו יתייחסו אליו כאדם מעניין, ויטילו עליו תפקידים עם אחריות...

וכך זה בכל העניינים. התפקיד של ההורים זה לייצר את כלי הנפש, ואין לזה שום קשר, ואפילו קלוש, לצעקות והעברת ביקורת...

10. יש הורים ומחנכים הסבורים כי אם יסבירו לילד עד כמה הוא גרוע וחלש - ישפיע עליו הדבר ויגרום לו לשנות את דרכיו מהיום ואילך...

והנה, ההורים הללו בוודאי 'מבינים' שכאשר הם מתווכחים עם מישהו 'בגובה' שלהם - עם אחד מהחברים שלהם, הם 'חייבים' ומוכרחים' לנהוג כלפיו בדרך ארץ ולא לסתור את דבריו בצורה נחרצת, ואילו כאשר הם מדברים עם ילדיהם, כל 'ההבנה' הזו פורחת להם מהראש...

הם 'בטוחים' שהילדים הם 'מסמרים' והם 'פטישים' והתפקיד שלהם להכות, בכח, וכואב, על הראש... ופשוט הדבר שההתנהגות הזו גרועה. מאוד...

הבסיס של החינוך הוא ידיעה אחת. בלבד!

ארבעה סוגי השחתה

כו, יט) - פירוש 'הִסִּיתָהּ בִּי עַל יַדִּי מחלה של מדת העצבון וכעס. 'ירח מִנְחָה' להסיר מחלה זו ממך.

ובמלאכי כתיב: "וְזֹאת שְׁנֵית תַּעֲשׂוּ כִּפּוֹת דְּמָעָה אֶת-מִזְבַּח ה' כִּכִּי וְאַנְקָה מֵאֵין עוֹד פְּנוֹת אֶל-הַמִּנְחָה" (מלאכי ב, יג) - שהתאוה גברה בהם כל כך עד שהרבו לפשוע, ואמר הנביא שדמעות העשוקים מכסה את המזבח (כִּפּוֹת דְּמָעָה אֶת-מִזְבַּח ה' כִּכִּי וְאַנְקָה) מבלי יניח לפנות אל המנחה שיעלה לרצון.

וזה מה שהתפלל משה רבינו במעשה קורח: "וַיִּחַר לְמֹשֶׁה מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל-ה' אֵל תִּפְּן אֶל-מִנְחָתָם¹¹ לֹא חָמוֹר אֶחָד מֵהֶם נִשְׁאָתִי וְלֹא הִרְעֵתִי אֶת-אֶחָד מֵהֶם" (במדבר טז, טו)...

כאמור, ארבע מרות יש באדם, וכאשר הן מתגברות הן יוצרות השחתה בנפש. והקב"ה ברוב רחמיו לימד אותנו את סוד ארבע המנחות, שעל ידן מרפאים את המרות ומזככים את הנפש.

וכך נאמר בפרשתנו: "וְנִפְּשׁ כִּי תִקְרִיב קֶרְבֶּן מִנְחָה לַה' סֵלֶת יִהְיֶה קֶרְבְּנוֹ וַיִּצַק עָלֶיהָ שֶׁמֶן וַנִּתֵּן עָלֶיהָ לְבִנְהָ" (ויקרא ב, א)...

ופירש הניצ"ב (העמק דבר - שם), וז"ל:

וְנִפְּשׁ כִּי תִקְרִיב - לשון 'נפשי' מלמדנו דמנחה בא לרצות על הנפש... אכן לא נתבאר על איזה דבר הוא בא.

ונראה שבא להשיג כפרה וריצוי על השחתת הנפש במדות.

ומשום כך אמר דוד לשאול: "אם ה' הִסִּיתָהּ בִּי יִרַח מִנְחָה" (שמואל-א

מעין החכמה

העוון. שהרי אין להם על מה לכעוס שהרי 'לא חמור אחד מהם נשאתי'...

[ובזה יתפרש יפה הפסוק: "לא תוסיפו הִבִּיא מִנְחַת שְׁנָא" (ישעיה א, יג) שאין לו משמעות. ולדברינו הפירוש, שמביאים על מה שעושים שלא כראוי, כאילו בא להם מחמת קלקול איזה מרה. שמביאים לידי מעשים אלו. ובאמת המה עושים בשאט נפש בלא הסתת הטבע המקולקל, ואם כן הרי זו מנחת שוא]...

11. וכך פירש הניצ"ב בפרשת קורח (העמק דבר - במדבר טז, לו):

וכבר נתבאר דלהשחתת המדות הבאה על ידי אחת מארבע מרות שנתקלקל. באה מנחה לכפר ולרפא חולי המרה ומה שנתעוות בשעת החול.

ואמר משה, שאם יביאו מנחה לכפר על דברי עזות כל כך שדיברו בשביל כעס ותרעומת עלי - 'אֵל תִּפְּן אֶל-מִנְחָתָם', כי לא מחמת כעס ומכאוב לב הגיע להם זה

וירוקה מולידה תאוה. ואדומה מולידה כעס. משום כך יש ארבע מנחות. **ובימי המקדש ידעו לכוין איזו מנחה מועיל לפי אופן ההשחחה שבנפש...**

ובאשר השחתת המדות בא על ידי אחת מארבע מרות. כמו מרה שחורה אם מתגברת מולידה עצבון. ולבנה מולידה ציהוב ושמחה יתירה.

מה עושים היום?

ומאותה העת בטלה העבודה מבית חיינו ונשארונו ללא קרבנות וללא מנחות, ומכיון שכך מוטל עלינו להבין כיצד אפשר כיום לכפר ולרפא חולי המרה, ואת מה שנתעוות בשעת החולי? **והנה**, הדרך הפשוטה לכך היא לשוב ולהתבונן שוב בפסוקים הללו, ולחפש אולי יש בהם איזה שהוא רמז לכך. **ולאחר** החיפוש הרמז נמצא...

בט' באב שנת 3338 לבריאת העולם, נחרב בית המקדש הראשון, וכעבור 490 שנה, בט' באב שנת 3828, נשרף בית המקדש השני...

הלהבות והעשן שעלו ממנו מילאו את שמי ירושלים בענן שחור וריח נורא התפשט, עוד פרק חשוב בחיי עם ישראל הסתיים... והיהודים שנשארו בחיים התפזרו בארץ ישראל...

כחה של צדקה

התחליף למנחת מחבת היא הכנסת אורחים.

התחליף למנחת מרחשת היא התפילה (שפתותיו רוחשות).

והקדוש רבי יעקב אביחצירא זיע"א מאריך בביאור הפסוקים הללו. אך אנו בשיחתנו נתמקד בתחליף של מנחת מחבת והיא מצות הכנסת אורחים.

וכך הוא פירש את הפסוקים:

וְאִם מְנַחֵה עַל הַמַּחֲבֵת קָרְבַּנָּה סֵלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן מִצֵּה תִהְיֶה. פְּתוֹת

בספר הקדוש פתוחי חותם שחיבר הגה"ק רבי יעקב אביחצירא זיע"א, נכתב כך (ויקרא ב, א):

בזמן שבית המקדש היה קיים היתנה לנו אפשרות להקריב מנחה, אך אחר שנחרב, כבר אין לנו אפשרות.

והתורה הקדושה גילתה לנו מה הוא התחליף לכך:

התחליף למנחת סולת היא נתינת כסף לצדקה.

התחליף לקרבן מנחה מאפה תנור - סולת וריקין - היא על ידי שמאכיל לרעבים.

וישבר להם הפת חתיכות חתיכות, כדי שידעו שבעין יפה הוא נותן להם.

ועל זה נאמר: "הלוֹא פָּרַס לְרַעֲב לְחֶמְקָךְ" (ישעיה נח, ז) - שיעשה הפת לפניו פרוסות פרוסות...¹²
וזה מזכיר לנו משהו...

אתה פתים וְיִצְקֶתָ עָלֶיךָ שָׁמֶן מִנְחָה הוּא" (ויקרא ב, ה-ו) - גם זה רומז על הצדקה, על מי שמאכיל העניים על שולחנו, דצריך להסבירם בסבר פנים יפות ולדבר על לבם דברים רכים והכל בלב טוב, שלא יקוץ בהם ולא ימאס אותם,

המלאכים מגיעים לאברהם...

עד מאוד ולא רצה שיטרח באורחיו ויעמוד עליהם לשרתם כמנהגו כל הימים, לפיכך נקב חור בגיהנם וממנו התפשט חום לוהט בעולם כולו.

כראות אברהם כי האורחים בוששים לבוא, יצא וישב בפתח אהלו והמתין שם לאורחיו...

כראות אברהם כי אין איש מגיע להתארח בביתו, קרא לאליעזר

בי"ג ניסן שנת 2047 לבריאת העולם, מל אברהם אבינו את עצמו. ובט"ו בניסן, היום השלישי למילתו, הגיעו המלאכים לבקר את אברהם.

וכך הובא בספר אוצר אגדות התורה (חלק א - עמוד קלט, לגאון רבי ישראל יעקב קלפהולץ זיע"א):

ביום השלישי למילת אברהם ראה הקדוש ברוך הוא כי גברו כאביו

מעין החכמה

ועוד 'פתות אתה פתים', דהיינו הפת שתתן לפני העני עשה אותה פתיתין פתיתין כדי שיכיר העני שבעין טובה אתה נותן לו ויאכל וישבע.

וגם אחר שתעשה הפת חתיכות חתיכות, דבר לו דברים רכים, וזהו 'וְיִצְקֶתָ עָלֶיךָ שָׁמֶן', ובה תיקרא מנחה לה', וזהו שאמר: 'מִנְחָה הוּא'.

וכבר ביארנו באריכות (ולעיל), דסולת ושמן רומזים לעילוי השכינה כדי שמיצדקי' תחזור 'צדקה', ולכן מנחה הי"א, הי"א קרי ביה הי"א שהוספת לשכינה ונעשית צדקה...

12. וממשיך ומבאר את הפסוקים:

וזהו שאמר: 'וְאִם מִנְחָה עַל הַמִּנְחָת קָרַבְנָךְ', 'מִנְחָה' היא מצות הצדקה. 'עַל הַמִּנְחָת' הוא השולחן דומיא דמחבת. ועוד 'מִנְחָת' (עם הכולל) גימטריא 'באכלי שלחן', דהיינו שמאכיל העניים על שולחנו.

גם זה צריך שתהיה 'סלֶת' - שתתן לו מן המובחר ולא השיריים. ועוד 'בְּלוֹלָה בְשֶׁמֶן' - דבר על לבו דברים רכים שנמשלו לשמן. ויהיה בלב טוב דומיא ד'מצה' דכולה מצד יצר הטוב בלי תערובת יצר הרע, וזהו 'מִצָּה תִּהְיֶה'.

ראה הקדוש ברוך הוא כי מתמוגג הוא ביגונו ושלח לו שלשה מלאכים - גבריאל, מיכאל, רפאל - בדמות אנשים... כדי שאברהם יקיים בהם מצות הכנסת אורחים, וגם הטיל על כל מלאך שליחות: **רפאל** - לרפאות את אברהם. מיכאל - לבשר על הולדת יצחק. גבריאל - להפוך את סדום...

ואברהם שעמד בפתח האוהל ראה לשמחתו "שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְצִים עָלָיו" (בראשית יח, ב), ומיד "וַיֵּרָץ לְקִרְאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ אֲרָצָה" (שם)...

והוא מבקש מהם: בואו והיכנסו, ואני אגיש לכם 'פת לחם', ואחר תמשיכו בדרככם...¹³

עבדו ואמר לו: צא נא לפרשת דרכים, והיה כי תראה עובר אורח קראהו לביתי כדי שיאכל וישתה ויפוש מעמל הדרך.

מיהר אליעזר למלא את רצון אדונו, יצא החוצה והתבונן סביבו, אולם לא ראה איש, כי הוציא הקדוש ברוך הוא חמה מגרתיקה לבל יפריעו האורחים את מנוחת אברהם החולה. כששב אליעזר בגפו, אמר אברהם בלבו: אין זאת כי לא חיפש אליעזר כראוי, מוטב אצא בעצמי ואתור אחר אורחים.

התחזק אברהם והלך לחפש עוברי אורח. ניצב אברהם בחום הכבד, השמש יקדה על ראשו והוא זקן וכואב מאוד, אך הוא לא שת לבו למכאוביו ויסוריו לא נחשבו בעיניו, אלא היה מיצר ודואב על חסרונו של האורחים...

מעין החכמה

דהנה בתחילת פרשת וירא סיפרה לנו התורה, שלמרות שאברהם היה עדיין חולה ממצות מילה שלו, אף על פי כן ישב בפתח אהלו בעת החום, אולי יראה מרחוק איזה עובר ושב ויכניסו בביתו. וכאשר ראה שלשה אורחים, רץ לקראתם, ונשתטח לפניהם, וידבר להם דברים רכים, אולי יסכימו להיכנס לביתו. **והמשיכה** התורה וסיפרה על דאגתו של אברהם לאורחים - על טרחתו להביא להם מים, כדי שירחצו רגליהם, וכי וכו'...

ורק אחרי שסיימה התורה לספר על ההכנסת אורחים של אברהם, קבעה

13. כתב הגה"ק רבי ישראל מאיר מראדין זי"ע"א (אהבת חסד, חלק ג - פרק ב), וזתו"ד:

אברהם אבינו זכה וקיים את כל התורה כולה, וכמו שהעידה התורה: "עֲקֹב אֲשֶׁר שָׁמַע אֲבִרְהָם בְּקִלְי וַיִּשְׁמַר וַיִּשְׁמְרֵי מִשְׁמֵרֵי מִצְוֹתַי חֻקֹּתַי וְתוֹרֹתַי" (בראשית כו, ה) - ובכל זאת לא מצאנו שהתורה הקדושה סיפרה על כך בדרך פרט.

ואילו לגבי מצות הכנסת אורחים ראה ראינו, שהתורה הרחיבה לספר על כך, ועוד שסיפרה על כך בפרטי פרטות.

פרשת ויקרא - כל ימיו מנחת מחבת

יש לומר דלשון 'פת' משמע פרוסה,
כדכתיב: "וְאָקַחָהּ פֶּת לֶחֶם" (בראשית
יח, ה)...

ונמצא שאברהם אבינו היה מגיש לאורחיו
את הפת כשהוא פרוס לפרוסות...
ונוסיף עוד מעט...

ובפועל הוא הגיש להם תפריט אחר
לגמרי. והתורה הקדושה
פירטה אותו: חֲמָאָה, וְחֶלֶב, ולכל אחד מן
האורחים לשון של בקר מטובל בחרדל.¹⁴
ומצאנו בספר אליה רבה (או"ח, סימן
קפ - ס"ק ב) שכתב, וז"ל: גם

כל ימיו מנחת מחבת...

וכך פירושו: יהי רצון שהשמירת שבת
שאנו שומרים תהיה יקרה וחשובה
בעיניו יתברך כמנחת מחבת!

אך בעוד שאין אנו יודעים מה פעלה
מנחת מחבת, אנו כן יודעים קצת
מה פועלת מצות הכנסת אורחים:

וכך אמרו בגמרא הקדושה (שבועות
ל:ה): אמר רב יהודה אמר רב,
גדולה הכנסת אורחין יותר מהקבלת
פני שכינה!

והפירוש הוא כפשוטו, שהאור האלקי
שמשגים ממצות הכנסת

אברהם אבינו זכה כל ימי חייו לקיים
מצות הכנסת אורחים בשלימות,
ונמצא אם כן שכל ימי חייו הוא הקריב
מנחת מחבת!

והנה אין אנו יודעים מה היא הפעולה
שפועלת מנחת מחבת בנפש
האדם. אך מספיק לנו דבריו של
רבינו ברוך בן רבינו שמואל ממגנצא
זיע"א שחיבר שיר בן שבעה בתים
הנקרא 'ברוך אל עליון', ובפזמון
של השיר כתב כך: 'השומר שבת
הבן עם הבת לאל ירצו כמנחה
על מחבת'.

מעין החכמה

ובמאמר מוסגר: אמר הגה"ק רבי אשר זאב
ורנר, אב"ד טבריה (הובאו דבריו בניצוצי
התורה (בראשית עמוד קס לגאון רבי אהרן פרלוב):

מה שאברהם עשה לאורחים ג' לשונות של
חרדל. שלכל אורח צריך לשון ושפה
מיוחדת, וצריך לדעת איך לגרום לאורח
הרגשה כאילו הוא מבני ביתו...

התורה ואמרה: **"כִּי יִדְעֶתְיוּ לְמַעַן אֲשֶׁר
יַצִּיחַ אֶת־בְּנֵיו וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשִׁמְרוּ
דְרֹךְ ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט"**
(שם יח, יט)...

14. וזה לשון רש"י (בראשית יח, ז): 'בן בקר
רך וטוב' - ג' פרים היו כדי
להאכילן ג' לשונות בחרדל.

אורחים זכה אברהם אבינו לעמוד
בנסיון העקידה, שהיה צריך לזה גבורה
עילאית למעלה מדרך הטבע.

כי על ידי מצות גמילות חסדים זוכים
להגברת כח הקדושה שבאדם, ועל
ידי מדת החסד זוכה האדם להשתרש
בשורש החיים, וממילא זוכים לעמוד
בכל הנסיונות.

ונראה לרמז ענין זה במה שאמר לעיל:
"וְאֶקְחָה פֶּת לֶחֶם" (בראשית
יח, ה), ולא אמר 'אתנה פת לחם', כי על
ידי השפעת חסד לאחרים לוקח לעצמו
התחזקות גדולה בשורש הקדושה,
ולאחיזה נצחית בעץ החיים, אשר לא
תתרוּפף אף לעת נסיון קשה.

אורחין הוא הרבה יותר גבוה מהאור
שמשגיגים מהקבלת פני שכניה!¹⁵

הוא המוליד קדושה בנפש האדם ומסייע
בידו לעמוד איתן כנגד כל הנסיונות!

וכך כתב הגה"ק רבי יצחק אייזיק
מזוטשקא זיע"א (נחל יצחק, חלק א - עמוד עה):

והנה פרשת וירא מתחילה בהכנסת
אורחים ומסתיימת בנסיון העקידה.
וידוע בספרים ענין 'נעוץ סופו
בתחילתו' (והיינו שישנו קשר הדוק בין
תחילת הענין לסופו, ואם כן גם כאן, בוודאי,
שישנו קשר בין תחילת פרשת וירא לסופה).

ונראה לומר בדרך לימוד לנו ולבנינו,
שבזכות קיום מצות הכנסת

מעין החכמה

[האור] הזה (הסובב כל עלמין) הוא אור שאינו
רגיל, והוא 'אורח' נכבד. ובכח זה
שמכניסים 'אורח' גשמי למטה, נמשך
ומתגלה ה'אורח' למעלה].

וזה שאמר 'אדנ"י' (האור הפרטי), 'אל נא תעבור
מעל עבדך' - כי אני צריך לעסוק בהכנסת
אורחים שהוא יותר גבוה (ואין ממנו שום יניקה).

ועוד השיג אברהם אבינו שכאשר נמשך ומתגלה
האור הזה, מתגלת האמונה, ואזי נקל
לחזור בתשובה, ולכן דוקא על ידי קיום מצוה
זו, זכה לקרב את כל הבריות להקב"ה...

וכעין זה כתב הגה"ק רבי נחמן מברסלב
זיע"א (ספר המדות, הכנסת אורחים - אות א):
'מי שאין מכניס אורחים, בזה מחזיק ידי
מרעים, שלא יחזרו בתשובה'...

15. כך כתב הגה"ק רבי הלל מפאריטש
זיע"א (פלא הרמון, פרשת תולדות - אות א), וזתו"ד:

בגמרא הקדושה (שבת קכו.) הובא: אמר רב
יהודה אמר רב, גדולה הכנסת
אורחין מהקבלת פני שכניה, דכתיב:
'ויאמר אדנ"י אם נא מצאתי חן בעיניך אל
נא תעבור וגו'' (בראשית יח, ג).

והענין שבהקבלת פני השכניה זוכים
לקבל מהאור הפרטי, המאיר
בחיצוניות העולמות ובמלאכים כל אחד
לפי ערכו (והוא הנקרא בקבלה: 'ממלא כל
עלמין').

ואילו בהכנסת אורחים זוכים להמשיך את
האור הכללי, המאיר על הכל בשוה
(והוא הנקרא בקבלה: 'סובב כל עלמין').

פרשת ויקרא - כמה פרטים בהכנסת אורחים

ואילו המארח זוכה וממשיך את עצמות האור לעולם (וכמבואר בהערה 17), וזוכה וממשיך קדושה בנפשו ומגלה את כח האיתן שבנפשו!

ומכיון שהגענו לכאן נכתוב כמה פרטים במצוה זו...

וכן נאמר: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" (שמות כה, ב), ולא לשון נתינה מטעם הנ"ל, כי הנותן הוא לאמיתו של דבר המקבל, שמחזק קדושת נשמתו!

ונסכם: כחה של מצות הכנסת אורחים היא כל כך עצומה, עד שהאורח עצמו נהפך להיות כלי של מצוה.

כמה פרטים בהכנסת אורחים

אולם, הכנסת אורחים לביתנו זה רק השלב הראשון, והשלב השני והחשוב לא פחות הוא המאור פנים!

יש לארח את האורחים בפנים שמחות באופן שלא ירגישו עצמם כמעמסה על בני הבית. ויש להשתדל באירוח בכל היכולת, בכלים במזון ובמצעים נאים.

אין להרבות בדברים אודות הכיבוד, אלא יש לומר מעט ולעשות הרבה.

יש לשמור על אוירה נעימה בעת האירוח, על כן אין לתננות בפני האורח את הבעיות שבבית ולא לשתפו בדאגות ובדברים מצערים, כדי שירגיש בנוח.

אין צריך לומר, שאין לספר לאורח כמה טרחות טרחו עבורו או לדבר בנוכחותו אודות יוקר הוצאות הכיבוד... עיי"ש.

כתב הגאון הרב יצחק יעקב פוקס שליט"א (הליכות בן אדם לחברו - עמוד קמה), וז"ל: הכנסת אורחים נוהגת בין באורחים עשירים בין בעניים, בין גדולים בין קטנים. אלא, שבהכנסת אורחים עניים לבית, בנוסף ל'הכנסת אורחים', מקיימים גם כן מצות צדקה.

אורח, הינו, מי שאין לו מקום לאכול וללון. ובכלל זה, המתגורר בקביעות במקום אחר ובא למקום ישוב שאין לו כאן מקום אכילה או לינה, אבל המתגורר באותו מקום ובא רק לביקור - אינו בגדר אורח.

אכן יש ובני אותה העיר ואפילו שכנים סמוכים הופכים להיות אורחים לכל ענין (במקרה שקרתה להם תקלה ואין להם מקום לשהות¹⁶).

מעין החכמה

הרי הוא מקיים בזה מצות צדקה. ואשריו.

16. אך אם אין להם מספיק אוכל, והוא מארח אותם כדי שיאכלו,

אך מצוה זו מה תהיה עליה?

ברם, נהג אדיב, העוצר בחורף ובחורב, לממתינים בתחנות וכל גופם משווע לרכב שיביאם מהרה למחוז חפצם על משאם, מקלם ותרמילם, מוגנים ממטרות עוז בימות הגשמים ומשמש קופחת היוצאת מנרתיקה בימות החמה, ולמרות שמאריך מעט את דרכו, אינו מתקצף, וכולו סבלני, למלא משאת נפשו בסבר פנים יפות, שכן באמת אין חשש פן הלה 'ישאר לנצח' ברכבו, שכן עוד מעט קט יצא בכבודו ובעצמו בלא עוררין... הוא הוא מכניס האורחים האמיתי בדורנו... אשריו ואשרי חלקו.

ועוד דבר חשוב...

ונסיים בדבריו של הגה"ק רבי אהרן מבעלז זיע"א:¹⁷

תקופתנו אינה כימים שלפנינו בהם קיימו רבים את מצות **הכנסת אורחים** בגוף ממש, לארח ולהלין בבית חֲלָפָאִים (חיל פָּאִים, היינו קבוצת אנשים נכאים, דלים ומסכנים) ונצרכים, **להאכילם מפריים ולהשביעם מטובם**. כיום מצויים בתי תבשיל ובתי מחסה ולמעשה כמעט שאין לך עני בישראל שאין לו קורת גג לחלץ עצמותיו. גם אופי המארחים השתנה וקשה לבקש מ'עמך' שיאותו לארח עני פוחח בלבוש מְהוּגָה בדרך **הכנסת אורחים** של פעם. גם קיימים 'מסכנים' הנדבקים לבית פלוני, כאשר ידבוק האזור במתני איש, והדבר גורם מבוכה לבני הבית, וכדומה.

היזהרו מתקלות!

וכך אמר אבא מארי עט"ר הרב יורם מיכאל אברג'ל זיע"א (אמרי נועם, בלק - מאמר ז), וז"ל:

כאשר עמד בלעם מול מחנה ישראל, התפעל ואמר: "מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל" (במדבר כד, ה).

ופירש רש"י: 'מה טובו אוהליך יעקב' - על שראה פתחיהם שאינן מכוונין זה מול זה. כלומר, בלעם הרשע

הכנסת אורחים היא מצוה רמה ונישאה, ועל ידה הצליח אברהם אבינו להמשיך את האור העליון בצורה נקיה, ללא שום יניקה של כחות החיצונים.

וממילא מובן, שכאשר אנו רוצים לקיים מצות הכנסת אורחים, עלינו להיזהר בתכלית הזהירות שלא נגרום בידינו ליניקת החיצונים.

מעין החכמה

17. הובאו דבריו ב'לוח דבר בעתו' (כ"א אב התשנ"ט).

לקדושת הבית היהודי, ולא מעט בתים התפרקו ונחרבו בגללם עד היסוד.

ועל כך מרמז מפתן הדלת, שבדרך כלל הוא גבוה קצת יותר מקרקע רשות הרבים, כי הוא משמש כמין תמרור 'עצורי' - כלומר, עד כאן יכולים להגיע אנשים זרים, ומכאן ואילך אין כניסה אלא לבני הבית בלבד. והרי כבר הורונו חז"ל (יבמות סג): ואמרו: 'מנע רבים מתוך ביתך ולא הכל תביא ביתך'.¹⁸

ובפרט כשמדובר בזוג צעיר הנמצא רק בשלבי הבניה הראשוניים ביותר של הקן הפרטי שלו, ונדרשת מהם עבודה עקבית בשביל יצירת זוגיות בריאה, ביקורי חברים בביתם פסולים בתכלית והם היפך קדושת הבית היהודי.

ובכלל, מה לזוג צעיר ולמצות הכנסת אורחים. אין לזוג צעיר להכניס

הבחין בכך שעם ישראל היו מקפידים לבנות את אוהליהם באופן שפתחי האוהלים לא יהיו מכוונים זה מול זה, כדי שלא יוכל האחד לראות את הנעשה בתוך אוהל חברו, ויש בכך מדה יפה של דרך ארץ וצניעות, ובלעם התפעל מכך מאוד.

ודבר זה מלמדנו שאחת הסגולות העיקריות להצלחת הבית היא, ששום אדם חיצוני לא ידע, ובטח שלא יהיה מעורה, במה שמתרחש בתוך הבית, אלא בני הזוג בלבד יטפלו בענייניהם בזהירות וברגישות יתר, ולא יתערב זר בתוכם - ובזה יהיה ישובם נאה, ומדת השלום לא תסור מביתם.

כמו כן, אסור שדלתות הבית תהיינה פתוחות לרווחה לביקורי חברים ולסעודות הרשות למיניהם. ביקורי נימוסים אלו גורמים הרס עצום

מעין החכמה

אליו היו אורחים שכל הזמן היו מדברים ניבולי פה...

ואני הזהרתי אותו כמה פעמים: אתה הולך בדרך מסוכנת! תתרחק מהם!

אך לצערי הוא לא שמע בקולי, ובסופו של דבר התגרש מאשתו הראשונה... והשניה... ועכשיו הוא נשוי כבר בפעם הששית!

וה' ברחמיו, יצילנו מאנשים משובשים שלא יודעים לקיים מצוות!...

18. וכתב בספר חסידים (אות תתמג - הוצאת מוקדי נרדמים), וז"ל: אבל אם רעים הם האורחים ויש נשים בבית שהוא ירא פן יחטאו, עליהם נאמר: "גרש לך ויצא מדוך" (משלי כב, ט) - טוב לביש לא תעביד (תרגום: טוב לרע אל תעשה).

ובענין זה סיפר המוהרא"ש (אשר בנחל, חלק קלד - עמוד קטו): היה אצלי אברך, שהיה מכניס אורחים גדול, והיה מכניס את כל מי שהיה מוצא... בין האורחים שבאו

לו להיכנס לעניינים הפרטיים של הבית... עיי"ש באורך.

וכן צריך להיזהר מאוד שהכנסת האורחים לא תהיה על חשבון האשה והילדים. לפעמים, אין כחות נפש לאשה והילדים להכניס אורחים, ואם לא מתייחסים אליהם, יוצרים מרמור עז בנפשותיהם...¹⁹ ואחר כך הם נופלים למקומות אפלים...

לבינתם שום אורחים מלבד את הוריהם היקרים שאוהבים אותם ודואגים להם באמת, וכן את בני משפחתם הקרובים ביותר. אך בנוגע לשאר האנשים צריך לנהוג בדרך של 'כבדהו וחשדהו', כלומר, יש לכבד כל אדם כבוד גדול, אך גם לחשוש בו ומשום כך לא לאפשר

מעין החכמה

בברכת אבות חותמים - 'מגן אברהם'. בברכת האורח מברכים את בעל הבית - ויהיה כשולחנו של אברהם אבינו עליו השלום. כשמלים את הבן מברכים - 'להכניסו בבריתו של אברהם אבינו'. למה האחרים לא מוזכרים?

אלא חשוב להקב"ה כיצד האנשים מסתכלים על העולם - העולם עומד על כבוד הבריות. ולכן דנה הגמרא (ברכות מג:) כיצד צריך לנהוג כאשר ניצבות בפני האדם שתי אפשרויות או לבייש אדם, למחוק את הכבוד שלו, לפגוע בו, ובכך להמשיך לחיות או להימנע מלבייש את האדם אולם במחיר שיזרקו אותו לתוך מדורת אש, ובנוסף לכך שכאשר ימות הוא ישאיר את אשתו אלמנה ובניו יתומים.

מכריעה הגמרא, שיקפוץ לתוך המדורה הדולקת, ובשעה שהאש אוכלת את בשרו ושותה את דמו - יתן הודאה לה' שהציל אותו מלבייש אדם!!!

כיון שכל העולם הזה והעולם הבא תלויים בכבוד האדם, כמו שמצינו עם קמצא ובר קמצא (גיטין נה:).

קמצא ובר קמצא היו שונאים זה לזה, ופעם אחת ערך קמצא סעודה

19. ובכלל הרגישות לזולת בכלל, ולבני ביתו בפרט, היא המבדילה בין אדם לבהמה!

ובענין זה אמר אבא מארי עט"ר רבינו יורם מיכאל אברגיל זי"עא (והובאו דבריו באגרת התשובה, פרק ז - עמוד מה), וז"ל:

אסור ליהודי לזוז מהקו הזה שנקרא 'כבוד הבריות' - על זה בנויה כל תורתו של ה' יתברך.

וכמו שמצאנו שבמשך עשרים וששה דורות מבריאת העולם עד מתן תורה לא היתה תורה, ואם כן על מה העולם התקיים אז? הרי אלמלא תורה לא נתקיימו שמים וארץ! ועונה המדרש (ויקרא רבה, פרשה ט - אות ג) שהעולם התקיים על 'דרך ארץ' - והיינו על כבוד הבריות.

אברהם אבינו היה מכבד את הבריות, הוא היה נפגש עם אנשים רשעים מאוד, כמו לוט, נמרוד ותרח, והוא היה נוהג בהם בכבוד גדול. אברהם אבינו היה איש הגיגים, איש מחשבה, איש בדיחותא, הוא ידע להסתדר עם כל אחד. הטוב לב שלו נשפך מעצמו, הוא עשה ארבעה פתחים לביתו, כך שמכל צד שיבוא אורח, הוא ימצא את הפתח, ולא יצטרך לטרוח ח"ו.

דבר ראשון - בית!

האווירה שנוצרת מעבודה נכונה של הבעל והאשה, העבודה המושכת לתוך ביתם את השראת השכינה!

ומצאנו לגאון המקובל הרב יצחק גינזבורג שליט"א שכתב כך (באהלי צדיקים - עמוד נח והלאה):

הנביא ישעיה זכה לראות את כסא הכבוד! וכך הוא תיאר אותו: "שָׁרְפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ"

עד צתה דיברנו על מצות הכנסת אורחים שפירושו: להכניס אורחים אל תוך ביתו.

והנה פשוט שלפני שמכניסים אורחים לבית צריך שיהיה בית!

ובית אין פירושו קוביית אדמה המוקפת בארבע קירות, עם עצים (ספריה וארונות) ועורות (ספה) בתוכו!

בית הוא האווירה!

מעין החכמה

הוא לא עשה כך, אלא עמד עליו עד שהוציאו בכח ושפך את דמו לעיני כולם, ודבר זה כאמור עלה ביוקר.

צריך להתרגל להתייחס לכל אדם בכבוד הראוי, אפילו לגוי - לא לבזות אף אדם. רבי יוחנן היה גדול הדור, אדם גדול וקדוש, הוא זה שחיבר את התלמוד הירושלמי, ועם כל גדולתו מעידה הגמרא הקדושה (קידושין לג.) כאשר היו עוברים גויים לפניו, הוא היה מכבד אותם ושואל בשלומם - הוי מקדים בשלום כל אדם, אפילו נכרי שבשוק. כולם אהבו את רבי יוחנן, מצד אחד הוא גדול הדור, קדושתו כמו של יוסף הצדיק, פניו כמו של יעקב אבינו, יופיו כמו של השכינה, כולו מלא תורה, ומצד שני אפילו נכרי שעובר לפניו הוא שואל בשלומו ומתעניין במצבו. במשך כל חייו הוא לא יצר לעצמו אפילו שונא אחד. הוא זרס' עם כולם, לכל אחד הוא נתן טפיחה על הכתף, בכך הוא פתר הרבה בעיות.... עיי"ש באורך.

גדולה ובטעות הזמין את שונאו בר קמצא, וכאשר הוא הגיע לקח אותו מהצנארוך והעיף אותו בבעיטה מהאולם...

בר קמצא קם ניקה את האבק מהמכנסים, קמץ את אגרופו ואמר: באולם הזה נמצאים הרבה תלמידי חכמים ואף אחד לא ניסה להגין על כבודי, לאף אחד לא איכפת ממני... אני אלמד אותם לקח!

הלך למלך רומי, ושכנע אותו לעלות למלחמה על ירושלים. והצליח במעשיו. בגלל זה חרב ביתנו ונשרף היכלנו וגלתה אומתנו ונהרגו מטובי חסידינו של הקב"ה.

אומרת הגמרא (שם נ): שבירושלים נהרגו תשע מאות וארבעים אלף איש, כמעט מיליון אנשים נהרגו בגללו. אותו קמצא היה צריך לעבוד קצת על המדות שלו, ולחשוב: כיון שכבר בא אל ביתי, הוא אורח שלי, אסור לי לבייש אותו!... אבל

ידי חזרה לשלב העפילה (בשמים יעופף) - על ידי ריחוף חדש, בדמיונות על יחסים תקינים, ובתקווה לעתיד במקום שקיעה מייאשת בקשיי ההווה.

כמובן, אין צורך לחכות למצב של משבר - מחזור חיי הנישואין שמתנה התורה מאפשר לחזור מדי חודש לנקודת ההתחלה ולצמוח משם, כאשר הטרהרה במי המקוה מחזירה לתקופת העפילה המשרה אורת אמת וילדותיות על חיי הנישואין.

ובשמים יכסה רגליו - הוא השלב השני בחיי הנישואין בו בני הזוג עומדים על הרגלים. בין בני הזוג נרקמים יחסי אמון טבעיים, יש להם אמונה זה בזו. האמון מעניק חופש - שוב אין צורך לשמור על קשר עין, לפקח על בן הזוג ולבקר את מעשיו, משום שמאמינים בו וסומכים עליו כי יעשה את הכל באופן הטוב ביותר (הן בכוונותיו והן בפעולותיו), ובני הזוג מגבים זה את זה באופן אוטומטי בכל ענין, מתוך אמון מלא.

ולתוספת ביאור: נאמנות זה דבר מרכזי בחיים, דבר מאוד מרכזי. הרוצה שביתו יתקיים לעולם צריך להשתית אותו על מילה אחת - 'נאמנות!' **בני** הזוג צריכים להתנהג באמיתיות אחד עם השני. לא להסתיר דברים, לא לעקוף את הזולת, ולזכות לחיבור אמיתי.

כנפים לאחד בשמים יכסה פניו ובשמים יכסה רגליו ובשמים יעופף" (ישעיהו, ו, ב).

הפסוקים המתארים את עבודת השרפים - שני שרפים, העומדים מימין ומשמאל לכסא הכבוד - מתקשרים היטב לחיי הנישואין של חתן וכלה, **המשתדלים ליצור כסא כבוד לגילוי ה'שכינה ביניהם'**.

בראשית הנישואין ההיכרות איננה מעמיקה מספיק, וכל כמה שהיתה היכרות בין בני הזוג קודם הנישואין, הרי שלעולם אין זו היכרות אמיתית ורק אחרי הנישואין נחשפים במפתיע לאופיו האמיתי של בן הזוג.

בשמים יעופף - הוא השלב הראשון בחיי הנישואין, והוא הרצון והחשק לבנות קשר בר קיימא.

תקופה זו מתאפיינת בחלומות לעתיד, חזונות ודמיונות על הבית שיבנה ועל טיב היחסים שישררו בו, כאשר לכל אלו אין אחיזה של ממש במציאות.

אווירה זו הכרחית, כי על ידה ניתן לבסס את את הקשר, ליצור סביבה שבתוכה יוכלו לעבור את קשיי ההסתגלות ולבנות באווירה טובה את ה'ביחד' שלהם, עד שיעמדו על רגליהם ויגיעו לאחדות באופן פנימי ומושכל.

במאמר מוסגר: גם **ממצבי משבר** בחיי הנישואין יכולים להנצל על

פרשת ויקרא - העולה מן האמור להלכה ולמעשה

ונשותיהם ידעו כל מה שעובר עליהם
ברוחניות...

'בְּשֵׁתַיִם יְכַסֶּה פָּנָיו' - הוא השלב השלישי של הנישואין, זוכים לקשר פנימי עצמי המבוסס על היכרות עמוקה ושלומה, עד להתאחדות של 'ידעתי הייתי' - 'עצם מעצמי ובשר מבשרי' ממש!²⁰

וזו ההנהגה האמיתית שצריכה להיות אצל כל יהודי. ודעו לכם, אני ראיני אצל צדיקים גדולים האוחזים במדרגות גבוהות מאוד, והם הסתירו את מעשיהם מאוד, ואף אחד בעולם לא ידע עליהם. אולם, לנשותיהם הם גילו וסיפרו את מדרגתם,

העולה מן האמור להלכה ולמעשה

א. להיות כלי של מצוה. ואילו המארח זוכה וממשיך את עצמות האור לעולם, וזוכה וממשיך **קדושה בנפשו** ומגלה את כח האיתן שבנפשו!

ג. הכנסת אורחים נוהגת בין באורחים עשירים בין בעניים, בין גדולים בין קטנים. אלא, שבהכנסת אורחים עניים לבית, בנוסף ל'הכנסת אורחים', מקיימים גם כן מצות צדקה. אורח, הינו, מי שאין לו מקום לאכול וללון. ובכלל זה, המתגורר בקביעות במקום אחר ובא למקום ישוב שאין לו כאן מקום אכילה או לינה, **אבל המתגורר באותו מקום ובא רק לביקור - אינו בגדר אורח.**

ד. הכנסת אורחים היא רק השלב הראשון. אך השלב השני והחשוב לא פחות הוא המאור

א. התורה הקדושה לימדה אותנו שכאשר אדם רוצה להתנדב מנחת נדבה למקדש הוא יכול להקריב ד' סוגים של מנחות: מנחת סולת. מנחת מחבת. מנחת מרחשת. והמנחה הרביעית היא, מנחת מאפה תנור.

וכיום, שאין בית המקדש בעוונותינו, יש תחליף לכל אחד מהמנחות. התחליף למנחת סולת הוא **נתינת כסף לצדקה.** התחליף למאפה תנור - הוא על ידי **שמאכיל רעבים.** התחליף למנחת מחבת הוא **הכנסת אורחים.** התחליף למנחת מרחשת הוא **התפילה.**

ב. לומדים אנו כי מצות הכנסת האורחים היא כל כך עצומה, עד **שהאורח עצמו נהפך**

מעין החכמה

שעלה אליהו הנביא. אולם, עתה שנפטרה אשתי ונטמנה באדמה, אני כבר לא אזכה לכך, **מכיון שעכשיו חצי מהגוף שלי באדמה!** ועל המוחין שלי שיהיו מונחים באדמה, אני מצטער! (כל סיפורי בעל שם טוב, חלק ד - עמוד רז, להגאון רבי ישראל יעקב קלפחולץ זיע"א).

20. כאשר נפטרה אשתו של הבעל שם טוב, היה הבעל שם טוב בצער גדול. בני ביתו חשבו שהוא מצטער על פטירת אשתו, והתפלאו בלבם על כך, בידעם שאין זה מדתו, ולכן שאלוהו על כך. **והבעל** שם טוב השיבם: ציפתי לזכות ולעלות בסערה השמימה כשם

זוגיות בריאה, ביקורי חברים בביתם פסולים בתכלית והם היפך קדושת הבית היהודי.

לכן, אין לזוג צעיר להכניס לביתם שום אורחים מלבד את הוריהם היקרים שאוהבים אותם ודואגים להם באמת, וכן את בני משפחתם הקרובים ביותר. אך בנוגע לשאר האנשים, יש לכבד כל אדם כבוד גדול, אך גם לחשוך בו ומשום כך לא לאפשר לו להיכנס לעניינים הפרטיים של הבית. וגם בני משפחתם הקרובים ימנעו עצמם מכניסה מרובה וישמרו על הטעם הטוב.

ז. עוד צריך להיזהר, שהכנסת האורחים לא תהיה על חשבון האשה והילדים. לפעמים, אין כחות נפש לאשה והילדים להכניס אורחים, ואם לא מתייחסים אליהם, יוצרים מרמור עז בנפש שלהם. ומשם הנפילה חלקה מאוד חלילה.

ח. צריך לדעת שכיום עם כל תוקף גדולת המצוה הנשגבה הזו, המצוה יכולה לבוא לידי ביטוי באופנים אחרים מלבד הכנסת אורחים בגוף, באכילה ובשתיה. כגון: בימות החורף הקרים או בימות הקיף החמים, כאשר נהג רואה אדם הזקוק ל'טרמפ' וכדומה מצוה עליו לעזור לו בכל דרך אפשרית להגיע למחוז חפצו. וכן להנעים לו את הנסיעה כמה שניתן. וזה מכניס אורחים של דורנו.

פנים! יש לארח את האורחים בפנים שמחות באופן שלא ירגישו עצמם כמעמסה על בני הבית. ויש להשתדל באירוח בכל היכולת, בכלים במזון ובמצעים נאים. אין להרבות בדברים אודות הכיבוד, אלא יש לומר מעט ולעשות הרבה.

על כן, יש לשמור על אוירה נעימה בעת האירוח, על כן אין לתננות בפני האורח את הבעיות שבבית ולא לשתפו בדאגות ובדברים מצערים, כדי שירגיש בנוח. אין צריך לומר, שאין לספר לאורח כמה טרחות טרחו עבורו או לדבר בנוכחותו אודות יוקר הוצאות הכיבוד.

ה. אחת הסגולות העיקריות להצלחת הבית היא, ששום אדם חיצוני לא ידע ולא יהיה מעורה, במה שמתרחש בתוך הבית, חוץ מבני הזוג בלבד. ושום זר לא יתערב בתוכם - ובזה יהיה ישובם נאה, ומדת השלום לא תסור מביתם.

כמו כן, אסור שדלתות הבית תהיינה פתוחות לרווחה לביקורי חברים ולסעודות הרשות למיניהם. ביקורי נימוסים אלו גורמים הרס עצום לקדושת הבית היהודי, ולא מעט בתים התפרקו ונחרבו בגללם עד היסוד.

ו. ובפרט כשמדובר בזוג צעיר הנמצא רק בשלבי הבניה הראשוניים ביותר של הבית שלהם, ונדרשת מהם עבודה עקבית בשביל יצירת

שיעורים בתורת אבינו מו"ר הרב יורם מיכאל אברג'ל זצ"ל

עיר	כתובת	יום	שעה	עיר	כתובת	יום	שעה
אבני חפץ	בית המדרש 'שלהבת י-ה'	א	21:00	עתלית	הזית 208 ביכ"ס 'תפארת ישראל'	א-ה	אחרי מנחה
אופקים	החיד"א 6 ביכ"ס 'זוהר ישראל'	א-ה	18:30	פתח תקוה	קבוץ גלילות 17 ביכ"ס הראל	ג	20:15
אילת	אטע 6, ביכ"ס היכל שלמה	א	בין מנחה לערבית	צפת	דוד רמו 54 ביכ"ס 'שערי צדק'	א-ה	לאחר התפילה
אלקנה	פלא הריומן 16 משפ' אלבו	ב	21:30	קרית באליק	רח' החרמון 1 ביה"כנ' אביר יעקב	א	אחרי מנחה
אשדוד	ביאליק 9/3 משפ' קדוש	א	20:00	קרית ים	ליהמן 28 ביכ"ס 'אהבת ישראל'	ה	21:00
אשדוד	הרפואה 7 ביכ"ס בבית החולים אסותא	שבת	לפני מנחה	קרית מלאכי	כרמי הנדיב ביכ"ס 'נחלת אשר'	א-ו	04:30
אשקלון	דבורה הנביאה 12 ביכ"ס 'בנים של מלך'	א	20:30	קרית שמונה	מקורות 1, הקריה הצפונית	א-ד	20:00
בני ברק	ביכ"ס 'ביעי אומר' רח עוזיאל 41	א	21:00	ראש העין	מהריק"א 10 ביכ"ס משכן משה	א-ו	09:00
בני ברק	אברבנאל 48 ביכ"ס 'אוהל יצחק'	א, ג, ה	בין מנחה לערבית	ראש העין	גרטרוד עליון ביכ"ס אהבת אחים	שבת	12:30
בני ברק	אברבנאל 105, ביהמ"ד 'מעייני תורה למשה'	א-ה, שבת	לאחר שחרית ו ד' לפני מוצ"ש	ראשון לציון	דרור 7 ביהכ"ס 'שאגת אריה'	ב	19:00
בת ים	הנביאים 50 ביכ"ס 'אור החמה'	ב	21:00	ראשון לציון	העלה 5, ביכ"ס 'מורי שלם' הרצל 141	ג	19:30
חולון	מסילת העולים 2 ביכ"ס 'משכן מאיר'	שבת	לפני צאת השבת	רמלה	ביה"כ ברכת שרה רח' סלח מנשה 8	א-ה	אחרי מנחה
ירושלים	האדמו"ר מזוועהיל ביהמ"ד מעין גנים	א-ה	14:30	רמת ישי	הפרגים 19 ביכ"ס 'זכור לאברהם'	שבת	06:00
ירושלים	מזל טלה 1 ביכ"ס זכור לאברהם	שבת	10:30	שתולה	בבית הכנסת המקומי	א-ד	אחרי מנחה
כפר יונה	שוהם 27	ד	20:30	תל אביב	חיים בר לב 79	א	19:30
כפר סבא	בביה"נ ישראל(רומנים) שיאל המלך 5	א	20:00	תל אביב	מנחם וטוביה מדמון 33 כולל 'השלוש'	א	21:00
כפר סבא	ברח' המעלות 1/6	ב	20:30	תל אביב	לבילוב 1 ביהמ"ד 'אורות התקוה'	א-ה	20:30
לוד	ביכ"ס 'חסדי יהושע'	שבת	17:00	תל אביב	ההגה 130 ביכ"ס 'זכור לאבנר'	ג	19:45
מושב שחר	בביהמ"ד הסמון לביכ"ס של הישוב	א, ג, ד, ה	19:30	תל אביב	קבוץ גלילות 118 ביכ"ס 'שער אושר'	ב	20:00
מצפה רמון	נחל רעף 8 ביכ"ס 'אחוות דניאל'	א	19:30	תל אביב	מנחם מדמון 17 ביכ"ס 'קהילת יעקב'	ב	אחרי ערבית
נתיבות	האר"י	א-ה	20:00	תלמיס	הגן הישן	ה	22:30
נתיבות	הרב צבאן ביכ"ס 'אור גני'	א-ה	20:00	כפר סבא	בית המדרש שובה ישראל רח יוצמן 125 קוקמ 2	ג	12:30
עכו	בורוכוב 16 ביכ"ס 'מטה אהרון'	א	20:00				

הצטרפו למגדלי השיעורים!

www.hameir-laarets.org.il

08-37-40-200

מתזורים והגדות

עם תוספות והנהגות מו"ר הרב יורם אברגיל זצ"ל
ובשילוב תובנות מיוחדות לחיים מסימני ליל הסדר

הגדה של פסח
- צבעוני גדול
- בינוני לבן

אזל מהמלאי

סט מחזורים השלם - 15 חלקים
כולל מחזורים לפסח והגדה

₪ 420
₪ 35
₪ 20

ת.ז.ט | עד גמר המלאי

מחזור לחג הפסח
יום טוב \ חול המועד

סט מחזורים וסידור לבת ישראל
כולל מחזור לחג הפסח

מרכז הפצה המאיר לארץ

הקציר 666, נתיבות | 08-37-40-200
המגינים 6, קרית אתא | 055-938-2101
www.hameir-laarets.org.il

קמחא דפסחא

למשפחות נזקקות

מצות מהודרות

פריכות וטריות

בהמלצת מו"ר הרב ישראל אברג'ל שליט"א

חייגו: 08-37-40-200

היה שותף - זכות נדירה!

שעזורי השבוע

מפי הרה"ג רבינו ישראל אברג'ל שליט"א

ראשון - כל שבוע בשעה: 18:30
שיעור 'זום' לדוברי השפה האנגלית עם תרגום

שני - כל שבוע בשעה: 20:00
בבית הכנסת 'היכל נפתלי' רחוב ברוריה 6

אשדוד

רביעי - ז' ניסן 29/3 בשעה: 20:00
בבית הכנסת המרכזי 'רמת אשכול' רחוב ראוול וולנברג 11

חיפה

חמישי - כל שבוע בשעה: 20:00
בבית המדרש 'המאיר לארץ' רחוב הקציר 666

נתיבות

שיעורים נוספים ברחבי הארץ מתעדכנים
בכל תחילת שבוע באתר המאיר לארץ
www.hameir-laarets.org.il

ערוצי מחלקת המדיה
של בית המדרש המאיר לארץ

hameir-Laarets.org.il

המאיר לארץ

054-26-380-26

08-64-99-859
קו שמע - המאיר לארץ

פרשת ויקרא

ג' ניסן התשפ"ג

זמני שבת קודש

רבינו תם	יציאת שבת	הדלקת נרות	עיר
19:09	18:25	17:34	באר שבע
19:09	18:25	17:34	תל אביב
19:08	18:24	17:34	חיפה
19:11	18:27	17:35	אילת
19:13	18:28	17:37	ירושלים
		17:17	ירושלים 40 דק'

מסילות א"ר הרב

מפי קדשו של אסור זיע"א

אדם צריך לעבוד על כל המידות הרעות שיש לו, אסור לו לקחת אותם איתו למעלה, זו ירושה מקולקלת, למעלה צריך להביא רק סולת נקיה, מעטפה בשלוש עשרה נפות - "ולקחת מראשית כל פרי הארמה" (דברים כ"ו), לא יקח ה' מידך אלא המובחר שבמובחר.

לכן לא כדאי לך לקחת מהעולם הזה הרבה סחורה ולבסוף יזרקו לך את הכל, כיון שהכל רקוב ומקולקל, אלא עריך לקחת מעט אבל שמעט זה יהיה מובחר וטוב, תאמר להם 'זה מה שהבאתי, שקית אחת אבל היא מלאה יהלומים', טוב מעט בכונה מהרבות שלא בכונה - זה נקרא עבודה, כל היום לעבוד.

הפצת תורה חובקת עולם
היה שותף 08-37-40-200

- לתרומות: בנק מרכנתיל דיסקונט, סניף 721 נתיבות, חשבון 23357
- בנק הדואר, סניף 1, חשבון 27016519
- בכל עמדות 'נדרים פלוס'
- **ביט ופייבוקס במס' 08-37-40-200**